

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

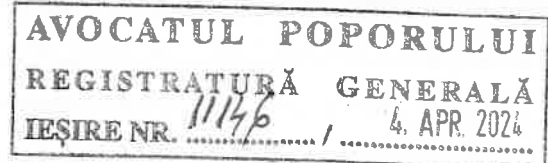

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Elena CURCUDEL

Primar al comunei Mironeasa, județul Iași

RECOMANDAREA

Nr. 75 din 4. APR. 2024

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat instituția Avocatul Poporului, consacrată în Titlul II, capitolul IV, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea „actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.”

Sesizarea din oficiu nr. 27884/11.10.2023 a avut la bază articolul de presă intitulat „Alertă de dispariție! O fetiță de 13 ani e căutată de polițiștii ieșeni după ce nu a mai revenit la domiciliul părinților săi din comuna Mironeasa”, publicat în data de 10.10.2023 pe site-ul www.stireadeiasi.ro. În vederea verificării unei posibile încălcări a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor, ne-am adresat Inspectoratului de Poliție Județean Iași, Primăriei comunei Mironeasa, județul Iași, precum și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași.

Din analiza răspunsurilor primite din partea Primăriei comunei Mironeasa, județul Iași, a rezultat că, anterior plecării voluntare a minorei de la domiciliu, în familie „nu au fost semnalate incidente, bunica se ocupa de minore, le asigura strictul necesar, acestea erau ascultătoare, frecventau regulat cursurile școlare cu rezultate bune la învățătură, fișa de identificare a riscurilor a întocmită în data de 9.10.2023, când bunica a venit și a anunțat ca una dintre minore nu a dormit acasă, faptă petrecută pentru prima dată.” Raportat la veniturile

reduse ale familiei, a rezultat că s-a acordat „sprijin din punct de vedere material (alimente și îmbrăcăminte provenite de la diferite ONG-uri), (...) ajutor pentru încălzirea locuinței.”

Cu toate acestea, evaluarea de specialitate a minorei [redacted] a relevat faptul că mediul familial a fost marcat de lipsa figurii materne, mama fiind plecată la muncă în străinătate de aproximativ [redacted] ani. Aceasta nu a contribuit financiar la creșterea și educarea copilului și nu a revenit niciodată în țară în această perioadă, responsabilitățile și obligațiile parentale fiind preluate de bunica maternă, fără forme legale. Față de rezultatele evaluării, întrucât la nivelul comunității locale nu au fost identificate rude/persoane resursă care să poată prelua responsabilitățile privind creșterea, educarea și supravegherea atentă a minorei [redacted], în favoarea acesteia a fost instituită măsura de protecție specială plasament în regim de urgență la asistent maternal profesionist.

Față de cele mai sus expuse, având în vedere că minora [redacted] a fost supusă unei situații de risc în sensul art. 5 alin. (2) lit. c) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015 (părintele unic susținător sau ambii părinți sunt plecați la muncă în țară sau în străinătate), la nivelul compartimentului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Mironeasa, județul Iași, au fost constatate carențe în ceea ce privește identificarea minorei [redacted] ca fiind în situație de risc, anterior plecării sale voluntare de la domiciliul bunicii materne, întocmirea documentației prevăzute de lege, monitorizarea situației acesteia și acordarea serviciilor specifice.

Potrivit art. 118 alin. (1) lit. a) și g) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul protecției copilului, serviciul public de asistență socială: monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, în baza unei fișe de monitorizare; vizitează, periodic, la domiciliu, familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială are obligatia de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială. Conform art. 5 alin. (2) lit. c) din același act normativ, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă părintele unic susținător sau ambii părinți sunt plecați la muncă în țară sau în străinătate.

Potrivit art. 114 alin. (1) din Legea nr. 272/2004, autoritățile administrației publice locale au obligația de a implica colectivitatea locală în procesul de identificare a nevoilor

comunității și de soluționare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii. Conform art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, persoanele de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, respectiv polițistul de proximitate, medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, completează fișa de observație, potrivit competențelor legale, și o transmit în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială din unitatea administrativ-teritorială în care își desfășoară activitatea.

În conformitate cu art. 2 alin. (1), (3), (4) și (6) din Procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială solicită anual, în ultimul trimestru al anului, unităților școlare care funcționează pe raza lor administrativ-teritorială, date și informații cu privire la copiii aflați în următoarele situații: a) copii cu ambii părinți plecați în străinătate; b) copii cu părintele unic susținător plecat în străinătate; c) copii cu un singur părinte plecat în străinătate; d) copii reveniți în țară după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an. După primirea datelor, serviciul public de asistență socială are obligația de a se deplasa la adresa la care sunt îngrijiți copiii aflați în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) și de a verifica dacă sunt respectate prevederile art. 104-105 din Legea nr. 272/2004. Serviciul public de asistență socială are obligația de a se deplasa și la domiciliul copiilor aflați în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d). În situația în care constată că nu există persoana desemnată potrivit prevederilor art. 104 alin. (2) și (3) din Legea nr. 272/2004¹, republicată, cu modificările și completările ulterioare, serviciul public de asistență socială are obligația de a informa în scris persoana în îngrijirea căreia se află copilul cu privire la prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 272/2004². Cu ocazia vizitei la domiciliu reprezentantul serviciului public de asistență socială completează fișa de identificare a riscurilor prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. b) din anexa nr. 2 la hotărâre.

În conformitate cu art. 4 din Procedura aprobată prin H.G. nr. 691/2015, în vederea sprijinirii familiilor pentru creșterea și îngrijirea copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, serviciul public de asistență socială: urmărește menținerea relațiilor personale ale copiilor cu părinții care sunt plecați la muncă în străinătate; organizează programe de educație parentală destinate persoanelor care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului după plecarea

¹ Art. 104 (...) (2) Notificarea va conține, în mod obligatoriu, desemnarea persoanei care se ocupă de întreținerea copilului pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz. (3) Confirmarea persoanei în întreținerea căreia va rămâne copilul se efectuează de către instanța de tutelă, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

² Art. 16 (...) (2) Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar, până la stabilirea unei măsuri de protecție în condițiile legii, are obligația de a-l întreține și, în termen de 48 de ore, de a anunța autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială își are sediul sau domiciliul.

celuilalt părinte la muncă în străinătate; organizează întâlniri trimestriale sau ori de câte ori este necesar cu persoanele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor, precum și cu părintele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului după plecarea celui de al doilea părinte la muncă în străinătate; facilitează și sprijină menținerea unui contact permanent între reprezentanții unității de învățământ pe care o frecventează copilul și persoana în grija căreia acesta a fost lăsat de părinți; încurajează părintele sau, după caz, persoana în grija căreia a fost lăsat copilul și cadrele didactice să stabilească acorduri de învățare, adecvate nevoilor acestora, care să cuprindă în mod explicit scopurile, așteptările și responsabilitățile ce revin școlii și familiei; sprijină părintele sau, după caz, persoana în grija căreia a fost lăsat copilul în utilizarea unor metode de consiliere care să faciliteze comunicarea în familie, rezolvarea problemelor etc.

Față de considerentele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, ale art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

- I. Primarul comunei Mironeasa, județul Iași, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să ia toate măsurile legale care să conducă la:
 1. solicitarea anuală, în ultimul trimestru, de la unitatea școlară care funcționează pe raza administrativ-teritorială, a datelor și informațiilor cu privire la copiii cu părinți plecați în străinătate, așa cum prevede art. 2 alin. (1) din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015;
 2. **identificarea tuturor copiilor din localitate cu părintele unic susținător sau cu ambii părinți plecați la muncă în străinătate**, cu precădere:
 - a) în baza listei nominale a copiilor cu părinți plecați în străinătate, furnizată de către unitățile școlare de pe raza teritorială a comunei, așa cum prevede art. 2 alin. (1) și (2) din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015;
 - b) prin implicarea membrilor Consiliului Comunitar Consultativ, în conformitate cu art. 114 din Legea nr. 272/2004;
 - c) prin colaborarea cu persoanele de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copiii din comunitate (medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical, asistentul medical comunitar) și care vor fi informate cu privire la obligația prevăzută la art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015;

3. în toate cazurile identificate, **efectuarea vizitelor la domiciliu, verificarea dacă a fost desemnată o persoană care să se ocupe de întreținerea copiilor** pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz, respectiv **completarea fișei de identificare a riscurilor**, în conformitate cu art. 2 alin. (3), (4) și (6) din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015;
4. **monitorizarea** cazurilor identificate și **acordarea serviciilor specifice aprobate**, așa cum prevede art. 4 din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015.

II. Primarul comunei Mironeasa, județul Iași, va informa în scris instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Iași (cu sediul în municipiul Iași, Șoseaua Națională, nr. 43, parter, tel./fax: 0232/219.111, e-mail: avpiasi@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termenul prevăzut de lege.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

